

*Робоча група з питань розвитку сільських територій
Офіс підтримки реформ при Міністерстві аграрної політики та продовольства України*

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ОБСЛУГОВУЮЧА КООПЕРАЦІЯ: ПЕРСПЕКТИВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА

***Роман Корінець,**
координатор робочої групи
Тел.: 097 5 74 73 27
E-mail: urdg@ukr.net*

Чи потрібно лідерам кооперативів відстежувати перспективне законодавство?

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ КООПЕРАТИВИ У КООПЕРАТИВНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

(станом на 1 червня 2016 року)

	Усього
Усього юридичних осіб	1146079
в том числі:	
кооперативи	26097
із них:	
виробничі	2319
обслуговуючі	17750
споживчі	736
<i>сільськогосподарські виробничі</i>	993
<i>сільськогосподарські обслуговуючі</i>	978

Сільськогосподарські ОБСЛУГОВУЮЧІ кооперативи складають **3, 75 %** від загальної кількості кооперативів та **0,085 %** від загальної кількості юридичних осіб.

Проект Закону України

«Про сільськогосподарську кооперацію кооперацію» (реєстр. № 6527)

Група народних депутатів (31 особа): Лабазюк С.П., Бакуменко О.Б. та інші

Автономне правове поля для сільськогосподарських кооперативів

Відмова від поділу кооперативів на обслуговуючі та виробничі

Підміна трудових відносин кооперативними

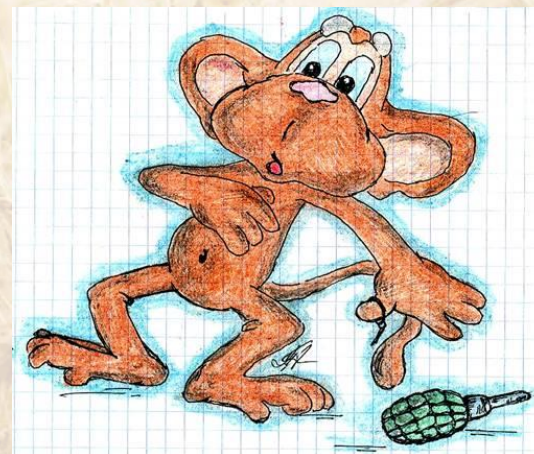
Окрім принципу «один член — один голос» пропонується норма про додаткову кількість голосів, пропорційно до участі члена СК в господарській діяльності такого кооперативу (частки кожного з них в обороті з відповідним кооперативом та/або трудової участі в діяльності кооперативу)

Запропоновані зміни є дискримінаційними по відношенню до кооперативу, що діє без мети отримання прибутку, та суперечать сутності кооперативу, кооперативних принципів, перетворюють їх у організації з незрозумілим статусом, роблять їх непривабливими для потенційних членів

Відсутні дієві заходи формування мотивації

розвитку кооперативів, в тому числі

через державну підтримку становлення кооперативів

Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо с.г. кооперативів»
(реєстр. № 6587)
(пов'язаний із реєстр. № 6527)

Чинна редакція	Запропонована редакція
Стаття 14. Визначення понять	Стаття 14. Визначення понять
14.1.89 ¹ . термін "кооперативні виплати" вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про кооперацію";	14.1.89 ¹ . термін "кооперативні виплати" вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про кооперацію", а стосовно кооперативних виплат у сільськогосподарських кооперативах - у значенні, наведеному в Законі України «Про сільськогосподарську кооперацію»;
Стаття 133. Платники податку	Стаття 133. Платники податку
133.4.1. Неприбутковим підприємством, установою та організацією є підприємство, установа та організація (далі - неприбуткова організація), що одночасно відповідає таким вимогам: установчі документи якої (або установчі документи організації вищого рівня, на підставі яких діє неприбуткова організація відповідно до закону) передбачають передачу активів одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зарахування до доходу бюджету у разі припинення юридичної особи (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення). Положення цього абзацу не поширюється на об'єднання та асоціації об'єднань співвласників багатоквартирних будинків;	133.4.1. Неприбутковим підприємством, установою та організацією є підприємство, установа та організація (далі - неприбуткова організація), що одночасно відповідає таким вимогам: установчі документи якої (або установчі документи організації вищого рівня, на підставі яких діє неприбуткова організація відповідно до закону) передбачають передачу активів одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зарахування до доходу бюджету у разі припинення юридичної особи (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення). Положення цього абзацу не поширюється на об'єднання та асоціації об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, а також на сільськогосподарські кооперативи та сільськогосподарські кооперативні об'єднання, які здійснюють свою діяльність без мети одержання прибутку;
133.4.6. До неприбуткових організацій, що відповідають вимогам цього пункту і не є платниками податку, зокрема, можуть бути віднесені: ... сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, кооперативні об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;	133.4.6. До неприбуткових організацій, що відповідають вимогам цього пункту і не є платниками податку, зокрема, можуть бути віднесені: ... сільськогосподарські кооперативи та сільськогосподарські кооперативні об'єднання, які здійснюють свою діяльність без мети одержання прибутку;
Стаття 165. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу	Стаття 165. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу
165.1. До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включаються такі доходи:	165.1. До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включаються такі доходи:
165.1.48. кооперативні виплати члену виробничого сільськогосподарського кооперативу, а також кошти, що повертаються члену сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу внаслідок надлишково сплаченої ним вартості послуг, наданих кооперативом;	165.1.48. кооперативні виплати члену сільськогосподарського кооперативу;
розмір (сума, вартість) паю, що повертається члену сільськогосподарського виробничого кооперативу у разі припинення ним членства в кооперативі. Перевищення розміру (суми, вартості) паю понад розмір (суми, вартості) пайових внесків підлягає оподаткуванню в порядку, встановленому пунктом 170.2 статті 170 цього розділу;	розмір (сума, вартість) паю, що повертається члену сільськогосподарського кооперативу , у разі припинення ним членства в такому кооперативі. Перевищення розміру (суми, вартості) паю понад розмір (суми, вартості) пайових внесків підлягає оподаткуванню в порядку, встановленому пунктом 170.2 статті 170 цього розділу;

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо становлення і розвитку с.г. кооперації та її державної підтримки» (реєстр. №6527-1)

Тимошенко Ю.В. Народний депутат України, Івченко В.Є. Народний депутат України., Шнайдер Д.М. Помічник-консультант народного депутата, Малік М.Й. Національна академія наук України, Молдаван Л.В. Інститут аграрної економіки, Гриценко М.П. Інші організації, Пугачов М.І. Інші організації, Масін В.М. Інші організації, Зіновчук В.В. Національна спілка сільськогосподарських кооперативів, Носік В.В. Київський національний університет ім. Т. Г. Шевченка

Зміст (положення) норми чинного законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проекту закону
ЦИВІЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ	
Стаття 86. Здійснення підприємницької діяльності непадприємницькими товариствами та установами 1. Непідприємницькі товариства (кооперативи, крім виробничих, об'єднання громадян тощо) та установи можуть поряд зі своєю основною діяльністю здійснювати підприємницьку діяльність, якщо інше не встановлено законом і якщо ця діяльність відповідає меті, для якої вони були створені, та сприяє її досягненню	Стаття 86. Здійснення підприємницької діяльності непадприємницькими товариствами та установами 1. Непідприємницькі товариства (кооперативи, крім виробничих, кооперативні об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, громадські об'єднання тощо) та установи можуть поряд зі своєю основною діяльністю здійснювати підприємницьку діяльність, якщо інше не встановлено законом і якщо ця діяльність відповідає меті, для якої вони були створені, та сприяє її досягненню.
ГОСПОДАРСЬКИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ	
Стаття 52. Некомерційне господарювання 1. Некомерційне господарювання - це самостійна систематична господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання, спрямована на досягнення економічних, соціальних та інших результатів без мети одержання прибутку.	Стаття 52. Некомерційне господарювання 1. Некомерційне господарювання - це самостійна систематична господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (кооперативи, крім виробничих, кооперативні об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, громадські об'єднання тощо), спрямована на досягнення економічних, соціальних та інших результатів без мети одержання прибутку.
Стаття 94. Господарства діяльність кооперативів 1. Кооперативи як добровільні об'єднання громадян з метою спільного вирішення ними економічних, соціально-побутових та інших питань можуть створюватися у різних галузях (виробничі, споживчі, житлові тощо). Діяльність різних видів кооперативів регулюється законом.	Стаття 94. Господарства діяльність кооперативів 1. Кооперативи як добровільні об'єднання фізичних та/або юридичних осіб з метою спільного вирішення ними економічних, соціально-побутових та інших питань можуть створюватися у різних галузях (виробничі, споживчі, обслуговуючі , житлові тощо). Діяльність різних видів кооперативів регулюється законом.

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо становлення і розвитку с.г. кооперації та її державної підтримки» (реєстр. №6527-1)

ЗЕМЕЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ	
Стаття 34. Землі для сінокосіння і випасання худоби 1. Громадяни можуть орендувати земельні ділянки для сінокосіння і випасання худоби.	Стаття 34. Землі для сінокосіння і випасання худоби 1. Громадяни, а також сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, членами яких є виключно фізичні особи , можуть орендувати земельні ділянки для сінокосіння і випасання худоби.
Стаття 134. Обов'язковість продажу земельних ділянок державної чи комунальної власності або прав на них на конкурентних засадах (земельних торгах) 2. Не підлягають продажу на конкурентних засадах (земельних торгах) земельні ділянки державної чи комунальної власності або права на них у разі: ... відсутня	Стаття 134. Обов'язковість продажу земельних ділянок державної чи комунальної власності або прав на них на конкурентних засадах (земельних торгах) 2. Не підлягають продажу на конкурентних засадах (земельних торгах) земельні ділянки державної чи комунальної власності або права на них у разі: ... надання земельних ділянок в оренду сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам для сінокосіння і випасання худоби.

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо становлення і розвитку с.г. кооперації та її державної підтримки» (реєстр. №6527-1

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО КООПЕРАЦІЮ»	
Стаття 2. Визначення термінівВідсутня	Стаття 2. Визначення термінів Особливості значення термінів сільськогосподарських кооперативів визначаються Законом України «Про сільськогосподарську кооперацію».
Стаття 21. Паї членів кооперативу У разі виходу або виключення з кооперативу фізична чи юридична особа має право на одержання своєї загальної частки натурою, грошми або (за бажанням) цінними паперами відповідно до їх вартості на момент виходу, а земельної ділянки - у натурі. Строк та інші умови одержання членом кооперативу своєї загальної частки встановлюються статутом кооперативу, при цьому строк одержання зазначеної частки не може перевищувати двох років, а відлік його розпочинається з 1 січня року, що настає з моменту виходу або виключення з кооперативу.	Стаття 21. Паї членів кооперативу У разі виходу або виключення з кооперативу фізична чи юридична особа має право на одержання своєї загальної частки натурою, грошми або (за бажанням) цінними паперами відповідно до їх вартості на момент виходу, а земельної ділянки - у натурі (крім випадків, набуття права власності на будівлі та споруди, що розташовані на такій земельній ділянці або набутті права власності на відповідну земельну ділянку за договорами купівлі-продажу, міни, дарування, застави та іншими цивільно-правовими угодами таким кооперативом). Строк та інші умови одержання членом кооперативу своєї загальної частки встановлюються статутом кооперативу, при цьому строк одержання зазначеної частки не може перевищувати двох років, а відлік його розпочинається з 1 січня року, що настає з моменту виходу або виключення з кооперативу.
Стаття 26. Кооперативні виплати та виплати на паї Кооперативні виплати - частина доходу, що розподіляється за результатами фінансового року між членами кооперативу пропорційно їх участі в господарській діяльності кооперативу у порядку, визначеному рішенням вищого органу управління кооперативу. Ця норма не поширюється на сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи.	Стаття 26. Кооперативні виплати та виплати на паї Кооперативні виплати - частина доходу, що розподіляється за результатами фінансового року між членами кооперативу пропорційно їх участі в господарській діяльності кооперативу у порядку, визначеному рішенням вищого органу управління кооперативу. Особливості кооперативних виплат у сільськогосподарських кооперативах визначаються Законом України «Про сільськогосподарську кооперацію».

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо становлення і розвитку с.г. кооперації та її державної підтримки» (реєстр. №6527-1

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»	
Стаття 1. Основні поняття 1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні: кооперативні виплати у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі - повернення членам кооперативу частини попередньо надлишково сплаченої вартості наданих кооперативом послуг відносно їх фактичної вартості, що розподіляється за результатами фінансового року між його членами; сільськогосподарський обслуговуючий кооператив - сільськогосподарський кооператив, що утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб - виробників сільськогосподарської продукції для організації обслуговування, спрямованого на зменшення витрат та/або збільшення доходів членів цього кооперативу під час провадження ними сільськогосподарської діяльності та на захист їхніх економічних інтересів;	Стаття 1. Основні поняття 1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні: кооперативні виплати у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі - повернення членам кооперативу частини надходжень від продажу продукції, виробленої членами кооперативу і переданої йому для реалізації, та/або попередньо надлишково сплаченої вартості наданих кооперативом послуг відносно їх фактичної вартості, що розподіляється за результатами фінансового року між його членами; сільськогосподарський обслуговуючий кооператив - сільськогосподарський кооператив, який є невідприємницьким товариством, що утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб - виробників сільськогосподарської продукції для організації обслуговування переважно своїх членів, спрямованого на зменшення витрат та/або збільшення доходів членів цього кооперативу під час провадження ними сільськогосподарської діяльності та на захист їхніх економічних інтересів;
Стаття 5. Види сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів Відсутня	Стаття 5. Види сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів 5. Кредитні сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи (кооперативні банки) – невідприємницькі товариства, що утворюються шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб - виробників сільськогосподарської продукції для надання фінансових послуг, в тому числі кредитування переважно своїм членам з метою захисту їх майнових прав та інтересів і задоволення інших потреб за рахунок об'єднаних пайових внесків своїх членів, їх заощаджень, державних коштів та інших не заборонених законом активів.

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо становлення і розвитку с.г. кооперації та її державної підтримки» (реєстр. №6527-1)

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»	
Стаття 9. Особливості господарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу 1. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи здійснюють обслуговування своїх членів - виробників сільськогосподарської продукції, не маючи на меті одержання прибутку, і є неприбутковими організаціями. Неприбутковість діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів визначається виходячи із сукупності таких ознак: кооператив надає послуги тільки своїм членам; Відсутня	Стаття 9. Особливості господарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу 1. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи здійснюють обслуговування своїх членів - виробників сільськогосподарської продукції, не маючи на меті одержання прибутку, і є неприбутковими організаціями. Неприбутковість діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів визначається виходячи із сукупності таких ознак: кооператив надає послуги переважно своїм членам; 6. У разі виробничо-технологічної необхідності сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи можуть тимчасово надавати послуги особам, які не є членами кооперативу, за умови, що сукупно розмір таких послуг не перевищує 20% загального обороту кооперативу за попередній податковий (звітний) рік. Доходи (прибутки) отримані в результаті надання таких послуг можуть використовуватись для фінансування видатків на утримання кооперативу, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених його установчими документами, а також на матеріально-технічне оснащення кооперативу, його модернізацію, придбання такими кооперативами техніки та обладнання, будівництва приміщень і споруд, що використовуються у господарській діяльності такими кооперативами.
Відсутня	Стаття 11-1. Особливості розподілу голосів у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі 1. Член сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу – фізична та/або юридична особа, яка має один голос незалежно від вартості внесених ним пайових внесків. 2. Статут сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу, членами якого є виключно юридичні особи, може передбачати інші принципи для визначення кількості голосів його членів.
Відсутня	Стаття 11-2. Особливості ведення бухгалтерського обліку у сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах 1. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив веде бухгалтерський облік за загальними та окремими правилами, встановленими Кабінетом Міністрів України відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо становлення і розвитку с.г. кооперації та її державної підтримки» (реєстр. №6527-1

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»

Стаття 15. Державна підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів

Відсутня

Стаття 15. Державна підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів

4. Сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам, членами яких є фізичні особи та/або сімейні фермерські господарства та/або сільськогосподарські товаровиробники, площа оброблюваних угідь яких, не перевищує 500 гектарів, надається державна фінансова підтримка за рахунок коштів Державного бюджету України, які спрямовуються на державну підтримку сільськогосподарських товаровиробників відповідно до пункту 42 розділу VI Бюджетного кодексу України, у вигляді компенсації витрат на утримання кооперативу, а також на матеріально-технічне оснащення кооперативу відповідно до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України».

Відсутня

5. Сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам надається додаткова державна підтримка у вигляді пільгового кредитування, в тому числі через механізм лізингу та здешевлення кредитів, отриманих кооперативами для модернізації та розширення активів, придбання такими кооперативами техніки та обладнання, будівництва приміщень і споруд для агропромислового комплексу, що використовуються у господарській діяльності такими кооперативами, збільшення обсягів поточної діяльності, залучення додаткових членів.

Необхідний обсяг кредитних ресурсів передбачається в межах спеціальної бюджетної програми, направленої на фінансову підтримку заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів, центрального органу виконавчої влади, що здійснює формування та реалізує державну аграрну політику.

Відсутня

6. Сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам надаються безкоштовні консалтингові (дорадчі) та інформаційно-консультативні послуги з питань роз'яснення порядку державної реєстрації, діяльності, оподаткування, ведення бухгалтерського обліку, державної фінансової підтримки сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу.

При цьому центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, на своєму офіційному сайті розміщує необхідні інформаційні та методичні матеріали, з питань державної реєстрації, діяльності, оподаткування, ведення бухгалтерського обліку, державної фінансової підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

Відсутня

7. Кабінет Міністрів України щорічно при підготовці проекту Державного бюджету України передбачає бюджетні асигнування на підтримку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування при формуванні відповідних бюджетів щорічно передбачають бюджетні асигнування на підтримку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

Порядок використання коштів на зазначені цілі встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо становлення і розвитку с.г. кооперації та її державної підтримки» (реєстр. №6527-1)

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»

Стаття 16. Процедура повернення пайового внеску у вигляді земельної ділянки члену кооперативу

1. У разі виходу, виключення з кооперативу чи ліквідації кооперативу фізична чи юридична особа, яка внесла свій майновий пай у кооператив у формі земельної ділянки, отримує свій майновий пай виключно у формі земельної ділянки, тобто в натурі (на місцевості). У разі ліквідації кооперативу майновий пай у формі земельної ділянки не може бути використаний для виплати заробітної плати працівникам, виконання зобов'язань перед бюджетом, банками та іншими кредиторами.

Стаття 16. Процедура повернення пайового внеску у вигляді земельної ділянки члену кооперативу

1. У разі виходу, виключення з кооперативу чи ліквідації кооперативу фізична чи юридична особа, яка внесла свій майновий пай у кооператив у формі земельної ділянки, отримує свій майновий пай виключно у формі земельної ділянки, тобто в натурі (на місцевості), **крім випадків, набуття права власності на будівлі та споруди, що розташовані на такій земельній ділянці або набутті права власності на відповідну земельну ділянку за договорами купівлі-продажу, міни, дарування, застави та іншими цивільно-правовими угодами таким кооперативом.** У разі ліквідації кооперативу майновий пай у формі земельної ділянки не може бути використаний для виплати заробітної плати працівникам, виконання зобов'язань перед бюджетом, банками та іншими кредиторами.

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо становлення і розвитку с.г. кооперації та її державної підтримки» (реєстр. №6527-1

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНУ ПІДТРИМКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ»

Розділ IV. Інші види підтримки виробників сільськогосподарської продукції та аграрного ринку ...	Розділ IV. Інші види підтримки виробників сільськогосподарської продукції та аграрного ринку ...
Відсутня	14¹. Фінансова підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів 14¹.1. З метою стимулювання створення, становлення і розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, кооперативам, членами яких є фізичні особи та/або сімейні фермерські господарства та/або сільськогосподарські товаровиробники, площа оброблюваних угідь яких, не перевищує 500 гектарів, надається державна фінансова підтримка у вигляді компенсації витрат на утримання кооперативу, а також на матеріально-технічне оснащення кооперативу. 14¹.2. Фінансова підтримка надається новоствореним сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам та сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам, які за результатами попереднього податкового (звітного) року провадили свою господарську діяльність - у перші п'ять років після реєстрації. 14¹.3. Фінансова підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів забезпечується за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України за окремим напрямом бюджетної програми фінансової підтримки сільськогосподарських товаровиробників. 14¹.4. При плануванні витрат Державного бюджету України на черговий рік Кабінет Міністрів України передбачає статтю видатків на фінансову підтримку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. 14¹.5. Порядок надання фінансової підтримки сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам затверджується Кабінетом Міністрів України.
Відсутній	14². Пільгове кредитування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів 14².1. Сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам надається державна фінансова підтримка у вигляді пільгового кредитування, в тому числі через механізм лізингу та здешевлення кредитів – у перші десять років після реєстрації. 14².2. Пільгове кредитування здійснюється для модернізації та розширення активів кооперативу, придбання такими кооперативами техніки та обладнання, будівництва приміщень і споруд для агропромислового комплексу, що використовуються у господарській діяльності такими кооперативами, збільшення обсягів поточної діяльності, залучення додаткових членів. 14².3. Ресурсна база пільгового кредитування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, формується у межах спеціальної бюджетної програми, направленої на фінансову підтримку заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів, в якій даний напрям прописується окремим рядком і не може бути меншим ніж 20 відсотків загального обсягу бюджетних асигнувань. 14².4. Порядок пільгового кредитування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо становлення і розвитку с.г. кооперації та її державної підтримки» (реєстр. №6527-1

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНУ ПІДТРИМКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ»	
Розділ IV. Інші види підтримки виробників сільськогосподарської продукції та аграрного ринку ...	Розділ IV. Інші види підтримки виробників сільськогосподарської продукції та аграрного ринку ...
Відсутній	14³. Надання безкоштовних послуг сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам 14³.1. Сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам надаються безкоштовні консалтингові (дорадчі) та інформаційно-консультативні послуги з питань роз'яснення порядку державної реєстрації, діяльності, оподаткування, ведення бухгалтерського обліку, державної фінансової підтримки сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу. 14³.2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, на своєму офіційному сайті розміщує необхідні інформаційні та методичні матеріали, що стосуються питань державної реєстрації, діяльності, оподаткування, ведення бухгалтерського обліку, державної фінансової підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо становлення і розвитку с.г. кооперації та її державної підтримки» (реєстр. №6527-1)

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНУ ПІДТРИМКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ»

Стаття 15. Бюджетна тваринницька дотація

...

15.4. Суб'єктом (отримувачем) бюджетної дотації або спеціальної бюджетної дотації є безпосередній виробник об'єкта такої дотації.

...

15.6. Розмір бюджетної дотації та порядок її надання встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Розподіл бюджетних коштів, спрямованих на дотацію для сільськогосподарських **підприємств**, здійснюється на рівні областей, міст Києва та Севастополя.

...

15.9. Спеціальна бюджетна дотація надається лише по тваринах, що пройшли ідентифікацію та реєстрацію відповідно до закону, за умови повного впровадження системи наступного контролю за цільовим використанням бюджетних коштів, наданих на зазначені потреби.

Відсутній

15.10. Кабінет Міністрів України:

...

Стаття 15. Бюджетна тваринницька дотація

...

15.4. Суб'єктом (отримувачем) бюджетної дотації або спеціальної бюджетної дотації є безпосередній виробник об'єкта такої дотації, **що пройшов державну реєстрацію відповідно до Закону.**

...

15.6. Розмір бюджетної дотації та порядок її надання встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Розподіл бюджетних коштів, спрямованих на дотацію для сільськогосподарських **виробників**, здійснюється на рівні областей, міст Києва та Севастополя.

...

15.9. Спеціальна бюджетна дотація надається лише по тваринах, що пройшли ідентифікацію та реєстрацію відповідно до закону, за умови повного впровадження системи наступного контролю за цільовим використанням бюджетних коштів, наданих на зазначені потреби.

15.10. Бюджетна дотація або спеціальна бюджетна дотація надається суб'єкту господарювання лише за наявності експлуатаційного дозволу, отриманого відповідно до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

15.11. Кабінет Міністрів України:

...

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 13 вересня 2017 р. № 664-р
Київ

**Про схвалення Концепції розвитку фермерських господарств та
сільськогосподарської кооперації на 2018-2020 роки**

1. Схвалити Концепцію розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації на 2018-2020 роки, що додається.
2. Міністерству аграрної політики та продовольства разом із заінтересованими центральними органами виконавчої влади під час розроблення проекту закону про Державний бюджет України на відповідний рік та стратегічних програмних документів з питань розвитку агропромислового комплексу враховувати положення Концепції, схваленої цим розпорядженням.

Прем'єр-міністр України

В.ГРОЙСМАН

Концепції розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації на 2018-2020 роки

Мета і строки реалізації Концепції

Метою Концепції є створення необхідних організаційних, правових та фінансових передумов для розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації, покращення матеріально-фінансового становища сільського населення шляхом:

надання підтримки фермерським господарствам;

створення нових робочих місць на селі, зокрема через стимулювання сільськогосподарської кооперації;

диверсифікації діяльності фермерських господарств;

створення передумов кредитування фермерських господарств за доступними кредитними ставками;

збільшення рівня реальних доходів сільського населення від передачі в оренду сільськогосподарських угідь.

Реалізація Концепції дасть змогу перемістити фокус аграрної політики держави на підтримку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації для створення середнього класу на селі.

Реалізація Концепції розрахована на період до 2020 року.

Концепції розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації на 2018-2020 роки

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Виконання Концепції здійснюватиметься шляхом удосконалення державної аграрної політики, інституційного середовища, організаційно-економічного механізму, фінансового та інформаційного забезпечення і державної підтримки фермерських господарств.

Забезпечення пріоритетності підтримки фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації здійснюватиметься шляхом:

стимулювання нарощування обсягів сільськогосподарської продукції **з високою доданою вартістю** (створення, оновлення та модернізація виробничих і переробних потужностей, залучення інноваційних продуктів та технологій) фермерськими господарствами;

розвитку діючих кредитно-фінансових механізмів та впровадження **нових фінансових інструментів** підтримки фермерства;

створення сприятливих умов для започаткування та ефективного провадження фермерської діяльності, зокрема **трансформації господарств населення у фермерські господарства, залучення молоді до ведення фермерського господарства.**

Для цього необхідним є визначення критеріїв цільових груп отримувачів державної фінансової допомоги (за площею землекористування та обсягом доходів). За експертними оцінками, **в разі визначення** критерієм надання державної фінансової допомоги площі землекористування **в розмірі 100 гектарів**, такий підхід дозволить охопити державною фінансовою підтримкою понад 70 відсотків загальної кількості економічно активних фермерських господарств.

Концепції розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації на 2018-2020 роки

Пропонується визначити такі **основні напрями**, за якими передбачається надавати державну фінансову підтримку фермерським господарствам та сільськогосподарським кооперативам:

стимулювання створення **нових** фермерських господарств;

посилення **конкурентоспроможності** фермерських господарств;

стимулювання розвитку сільськогосподарських обслуговуючих **кооперативів**;

стимулювання переходу фермерських господарств на виробництво **органічної** продукції (сировини);

стимулювання **первинної обробки та переробки** вирощеної фермерськими господарствами продукції;

підтримка розвитку **тваринництва** у фермерських господарствах;

стимулювання розвитку **виноградарства, садівництва і хмелярства** у фермерських господарствах;

техніко-технологічне оновлення фермерських господарств та сільськогосподарських кооперативів.

Концепції розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації на 2018-2020 роки

Механізми, які пропонується застосувати під час надання державної фінансової підтримки фермерським господарствам та сільськогосподарським кооперативам:

надання фінансової підтримки на конкурсних засадах **на поворотній основі** фермерським господарствам через Український державний фонд підтримки фермерських господарств;

часткова **компенсація відсоткової ставки** за залученими у національній валюті банківськими кредитами;

фінансова підтримка сільськогосподарських обслуговуючих **кооперативів**;

фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового лізингу;

державна підтримка шляхом **здешевлення страхових платежів** (премій);

часткове відшкодування **вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів, доїльних залів та утворених на кооперативних засадах м'ясопереробних підприємств**;

часткове **відшкодування вартості** закуплених для подальшого відтворення **телиць, нетелей, корів** вітчизняного походження та племінних телиць, нетелей, корів молочного, молочно-м'ясного і м'ясного напряму продуктивності, племінних свинок та кнурців (класу “еліта”), племінних вівцематок, баранів, ярок;

часткова **компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання** вітчизняного виробництва;

часткова компенсація витрат на закладення **багаторічних насаджень** та догляд за ними;

надання **державних гарантій** під інвестиційні проекти.

Концепції розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації на 2018-2020 роки

Очікувані результати

У результаті реалізації Концепції планується досягнути таких цілей:

збільшення кількості фермерських господарств, які мають в обробітку на праві власності та користування земельні ділянки загальною площею не більше ніж 100 гектарів, на 10 відсотків;

збільшення частки фермерських господарств у виробництві валової продукції сільськогосподарства до 12 відсотків;

збільшення кількості сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, заснованих фермерськими господарствами самостійно або спільно з членами особистих селянських господарств, на 40-50 одиниць;

збільшення площі сільськогосподарських угідь, на яких вирощується та/або виробляється органічна сільськогосподарська продукція, на 10 відсотків;

створення щороку 15 нових об'єктів з первинної переробки сільськогосподарської продукції;

зупинення скорочення у фермерських господарствах поголів'я великої рогатої худоби та його збільшення на 2,5 відсотка;

збільшення частки виробництва продукції тваринництва фермерськими господарствами у структурі валового виробництва до 3 відсотків;

збільшення площ багаторічних насаджень у фермерських господарствах на 15 відсотків;

підвищення рівня енергооснащеності фермерських господарств на 10 відсотків.

Оцінка фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсів

Реалізація Концепції здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів, інших джерел, передбачених законодавством.

Фінансування Концепції передбачається здійснювати за рахунок коштів державного бюджету в межах бюджетних призначень Мінагрополітики на відповідний рік в обсязі не менше 1 млрд. гривень щороку, міжнародної технічної допомоги та інших джерел, передбачених законодавством.

Обсяг фінансування, матеріально-технічних і трудових ресурсів, необхідних для реалізації Концепції, визначається щороку з урахуванням можливостей Державного бюджету України та місцевих бюджетів, міжнародної технічної допомоги.

Проект Закону про Державний бюджет України на 2018 рік

Розподіл видатків Державного бюджету України на 2018 рік

Код програмної класифікації видатків та кредитуванн я державного бюджету	Код функціональ ної класифікації видатків та кредитування бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	Загальний фонд					Спеціальний фонд					Разом
			Всього	видатки споживання	з них		видатки розвитку	Всього	видатки споживання	з них		видатки розвитку	
					оплата праці	комунальні послуги та енергоносії				оплата праці	комунальні послуги та енергоносії		
2801230	0421	Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств	1 000 000,0				1 000 000,0						1 000 000,0

А де ж сімейні фермерські господарства?

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про фермерське господарство

Стаття 1. Поняття фермерського господарства

4. **Фермерське господарство підлягає державній реєстрації як юридична особа або фізична особа - підприємець.** Фермерське господарство, зареєстроване як юридична особа, діє на основі Статуту. У Статуті зазначаються найменування господарства, його місцезнаходження, адреса, предмет і мета діяльності, порядок формування майна (складеного капіталу), органи управління, порядок прийняття ними рішень, порядок вступу до господарства та виходу з нього та інші положення, що не суперечать законодавству України. { Частина четверта статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1067-VIII (1067-19) від 31.03.2016 }

5. **Фермерське господарство, зареєстроване як юридична особа, має статус сімейного фермерського господарства,** за умови що в його підприємницькій діяльності використовується праця членів такого господарства, якими є виключно члени однієї сім'ї відповідно до статті 3 Сімейного кодексу України.

Фермерське господарство без статусу юридичної особи організовується на основі діяльності фізичної особи - підприємця і має статус сімейного фермерського господарства, за умови використання праці членів такого господарства, якими є виключно фізична особа - підприємець та члени її сім'ї відповідно до статті 3 Сімейного кодексу України. Особливості створення та діяльності сімейного фермерського господарства без набуття статусу юридичної особи регулюються положеннями статті 8-1 цього Закону.

*Робоча група з питань розвитку сільських територій
Офіс підтримки реформ при Міністерстві аграрної політики та продовольства України*

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ОБСЛУГОВУЮЧА КООПЕРАЦІЯ: ПЕРСПЕКТИВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА

Роман Корінець,
координатор робочої групи
Тел.: 097 5 74 73 27
E-mail: urdg@ukr.net

